

**Силабус навчальної дисципліни
«Основи гемології»**

Спеціальність: 023 Образотворче
мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація
Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Рівень вищої освіти	Перший (Бакалавр) рівень вищої освіти
Статус дисципліни відповідно до навчального плану	Вибірковий компонент освітньо-професійної програми
Курс Семестр	3 курс 6 семестр
Семестровий контроль	Залік – 6 семестр
Обсяг дисципліни: кредити ЄКТС/ кількість годин	3 кредитів ЄКТС/90 годин (аудиторних 28: 14 лекційних, 14 практичних, 62 самостійної роб.)
Мова викладання	Українська
Що буде вивчатися (предмет навчання)	Дисципліна базується на знаннях, спільних для курсів фахових дисциплін: «Вступ до мистецтвознавства», «Аналіз творів мистецтва», «Техніки і технології художніх матеріалів», «Технологічна експертиза творів мистецтва», «Експертиза творів образотворчого мистецтва: живопис».

<p>Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета, завдання)</p>	<p>Об'єктами вивчення є технічні та художні особливості гемологічних об'єктів (дорогоцінного каміння мінерального, органогенного походження, напівдорогоцінного каміння, декоративного каміння, синтетичного каміння). Історико-хронологічний та порівняльно-хронологічний принципи використовуються у навчальному процесі предмету.</p> <p>Мета дисципліни – набуття теоретичних знань та практичних навичок з історії розвитку, технічних та художніх особливостей творів ювелірного мистецтва, виготовлених з використанням гемологічних об'єктів, формування у здобувачів критеріїв наукового підходу до питань дослідження, атрибуції та експертизи гемологічних об'єктів, формування практичних навичок з мистецтвознавчої та технічної експертизи гемологічних об'єктів, ознайомлення здобувачів з кращими творами мистецтва, створеними з використанням коштовного каміння, створення візуального ряду, що відіграє важливу роль у набутті здобувачами професіоналізму та навичок мистецтвознавця-експерта.</p> <p>Завдання дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> - формування теоретичних знань з історії розвитку ювелірного мистецтва (з використанням гемологічних об'єктів); - засвоєння необхідної термінології, основних гемологічних понять та дефініцій; - формування знань щодо об'єктів гемології та технології виготовлення творів ювелірного мистецтва з використанням гемологічних об'єктів на різних етапах розвитку цього виду образотворчого мистецтва; - формування знань щодо основних методів та методики експертизи гемологічних об'єктів; - формування практичних навичок з аналізу виду гемологічних об'єктів, вміння за формальними ознаками визначати приналежність гемологічного об'єкту до певного виду, природи походження (справжності), методу обробки, методу підробки; - формування вміння визначати цінність та ціну гемологічного об'єкту; - формування навичок роботи з різними джерелами інформації, вміння верифікувати отриману інформацію; - формування практичних навичок та умінь зі складання експертного висновку.
--	---

<p>Пререквізити (попередні компетентності, необхідні для вивчення дисципліни)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - знання відомостей про розвиток світового та українського ювелірного мистецтва, що дозволяє визначати спільні риси та відмінності творів ювелірного мистецтва на основі гемологічних об'єктів різних стилів; - знання соціокультурних чинників та особливостей історичної доби, що впливають на формування стилістики та специфічних рис ювелірного мистецтва на основі гемологічних різних періодів, принципи художнього вирішення творів; - вміння визначати час створення окремих робіт, розуміти їхні стилістичні особливості; - вміння здійснити атрибуцію творів мистецтва. - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва і реставрації, а також експертизи творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих знань з теорії, історії мистецтва та експертизи, спрямованих на розвиток здатності особистості до креативної самореалізації у сфері мистецтвознавчої експертизи та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
<p>Пореквізити (компетентності, отримані після вивчення дисципліни)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. - Здатність і готовність до особистого розвитку, бажання досягати успіху. - Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. - Здатність застосовувати на практиці знання, навички та уміння, набуті у результаті дослідницької роботи. - Навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізу інформації з різних джерел та прийняття рішень на основі аналізу отриманої інформації. - Здатність адаптуватися до нових ситуацій у професійній діяльності. <p>Уміння аргументувати власну позицію.</p>

<p>Чому можна навчитися (результати навчання)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Здатність обирати індивідуальну спеціальну область дослідження, виконувати план дослідження згідно з визначеними часовими рамками та завершувати кваліфіковану наукову працю. - Володіння методами опрацювання мистецтвознавчої літератури, узагальнення та аналізу мистецького матеріалу з дотриманням норм академічної доброчесності, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах. - Здатність до особистісно-професійного лідерства та успіху. Спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію. Здатність до самоосвіти, самоорганізації, рефлексії, самовдосконалення та продовження професійного розвитку. - Володіння методологією техніко-технологічного та фізико-хімічного дослідження творів мистецтва. - Здатність демонструвати достатньо високий рівень експертної майстерності та спроможність до її вдосконалення через застосування відповідних практичних і лабораторних методик. - Здатність здійснювати експертну діяльність на базі професійних знань, мистецтвознавчих та практичних камеральних і лабораторних досліджень. - Здатність застосовувати традиційні та альтернативні інноваційні технології в процесі експертної діяльності та мистецтвознавчої експертизи. - Здатність сприймати новітні концепції у сфері мистецтвознавчої експертизи та свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими засадами діяльності експерта. - Здатність до здійснення мистецтвознавчих досліджень. - Здатність аналізувати мистецькі явища та процеси, володіти науково-аналітичним апаратом та визначати методологію дослідження. - Здатність знаходити, критично оцінювати, систематизувати, інтерпретувати і використовувати отриману інформацію у мистецтвознавчій діяльності.
<p>Критерії оцінювання (екзаменаційна політика)</p>	<p>Оцінювання навчання здобувача вищої освіти здійснюється за 100-бальною системою. Загальну кількість балів здобувача вищої освіти формують семестрові бали, отримані з усіх тем змістових розділів, презентації тощо; бали, отримані за виконання самостійного завдання, а також бали, які отримані за підсумкову роботу (залік). Контроль знань здійснюється у формі усного або письмового опитування (тестування), діалогового спілкування, презентації результатів виконаних здобувачами завдань та досліджень, виступів на наукових конференціях. Враховується також активність здобувача під час обговорення навчальних тем та виконання практичних завдань.</p>
<p>Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Здатність знаходити, критично оцінювати, систематизувати, інтерпретувати і використовувати отриману інформацію у мистецтвознавчій діяльності - Здатність аналізувати мистецькі явища та процеси, володіти науково-аналітичним апаратом та визначати методологію дослідження.

<p>Навчальна логістика</p>	<p>Кожен змістовий розділ включає в себе лекції, практичні заняття, самостійну роботу здобувачів, які завершуються контролем рівня засвоєння якості програмного матеріалу відповідної частини курсу</p> <p>Структура навчального курсу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Основи експертизи твору ювелірного мистецтва. - Законодавче забезпечення експертної діяльності. - Гемологічний об'єкт, його види, різновиди, розмаїття методів огранювання, видів оздоблення, технік обробки. Еволюція технік різьблення та обробки каміння. Особливості здійснення експертизи гемологічного об'єкту. - Основи для діагностики коштовного каміння (прилади, реактиви). - Методики для виконання розрахунків. - Дорогоцінне каміння мінерального походження. - Дорогоцінне каміння органічного походження. - Декоративне каміння. - Синтетичне каміння. - Гемі, Італія. - Особливості атрибуції сучасних видів гемологічних об'єктів. - Експертиза гемологічних об'єктів - Оцінка гемологічних об'єктів. - Складання висновку експерта. <p>Форми навчання: Денна, заочна, дистанційна.</p> <p>Види занять: Лекція, практичне заняття, самостійна робота.</p> <p>Методи навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • вербальний метод; • практичний метод; • наочний метод (демонстративний); • самостійна робота з навчально-методичною літературою; • інформаційні методи новітніх комп'ютерних технологій.
<p>Інформаційне забезпечення з фонду та репозитарію НАКККІМ</p>	<p>Рекомендована література та інформаційні ресурси</p> <p>Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Артюх Т.М. Діагностика та експертиза коштовностей: Підручник. Київ: КНТЕУ, «Альтерпрес», 2003. 448 с. 2. Експертиза дорогоцінних металів та коштовного каміння. / Артюх Т.М. та ін. Навчально-методичний посібник. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2008.-188 с. 3. Артюх Т.М. Оцінка культурний цінностей. Навчально-методичний посібник. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. 200 с. 4. Артюх Т.М. Пробірний контроль. Експертна оцінка виробів з дорогоцінних металів. / Артюх Т.М., Назимок М.М., Шликов О.К. Навчальний посібник. Київ: Воля, 2009. 340 с. 5. Артюх Т.М. Товарознавча експертиза ювелірних коштовностей. Теорія та практика: Монографія. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2005. 303 с. 6. Артюх Т.М. Товарознавство. Ювелірні товари та годинники / Артюх Т.М. та ін. Навчальний посібник. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2011. 300 с. 7. Індутний В. Оцінка пам'яток культури. Київ: СПД Моляр С.В., 2009.

	<p>Додаткова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Про затвердження Інструкції про порядок визначення оціночної та страхової вартості пам'яток Музейного фонду України. Наказ Міністерства культури і мистецтв України 13.07.98 N 325. 2. Про затвердження переліків рекомендованої науково-технічної та довідкової літератури, що використовується під час проведення судових експертиз. Наказ Міністерства юстиції України. 30.07.2010 N 1722/5. 3. Проблеми українського термінологічного словникарства в мистецтвознавстві й етнології: Наук. зб. пам'яті Миколи Трохименка. Т. 1 / відп. ред. М. Селівачов. К.: Редакція вісника "Ант", 2002. 264 с. <p>Додаткові інформаційні ресурси (інтернет-ресурси):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. http://www.nbuv.gov.ua/ сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. 2. http://library.nakkkim.edu.ua/ електронний каталог бібліотеки Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв 3. http://elib.nplu.org/ електронна бібліотека «Культура України» 4. http://kultura.ho.ua/books_ku.htm – Культурологічна бібліотека 5. http://informatic10.at.ua/index/informacijni_sistemi_ta_tekhnologiji/0-29 6. https://scholar.google.ru/ 7. https://orcid.org 8. https://www.scopus.com 9. https://dakkkim.academia.edu/
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Проведення лекційних та семінарських занять з дисципліни забезпечується матеріально-технічною базою (базова аудиторія - № 201, корп.18, НАКККіМ), навчально-методичною документацією та матеріалами.
Кафедра	Мистецтвознавчої експертизи
Інститут	Інститут практичної культурології та арт-менеджменту

- -
- -

Інформація про науково-педагогічного працівника (з фото)

Артюх Тетяна – експерт міжнародного класу з оцінки та експертизи ювелірних коштовностей, дорогоцінного каміння, сертифікований оцінювач ФДМ України за напрямом оцінки майна «Оцінка об'єктів у матеріальній формі», в тому числі «Оцінка об'єктів, що мають культурну цінність», доктор технічних наук, професор, професор кафедри мистецтвознавчої експертизи (за сумісництвом) Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. Академік Української технологічної академії.

Освіта: Київський торговельно-економічний інститут за спеціальностями «Товарознавство та організація торгівлі» (1978 р.).

Доктор технічних наук; спец. 05.19.08 – товарознавство промисловими товарами. Тема дисертації «Теоретико-методологічні засади товарознавчої експертизи ювелірних коштовностей».

ДД № 005723 від 15.03.2007 р.

Присвоєно вчене звання професора кафедри товарознавства та експертизи КНТЕУ.

Атестат 12ПР № 005644 від 30.10.2008 р.

Підвищення кваліфікації (стажування), навчання:

1. 2014-2016 рр. – ФДМУ, МІБ, Україна – навчання за міжнародною програмою «Оцінка об'єктів у матеріальній формі», спец. 1.1 – Оцінка нерухомих речей (нерухомого майна, нерухомості) у тому числі земельних ділянок; за спец. 1.2 – Оцінка машин і обладнання; за спец. 1.3. – Оцінка колісних транспортних засобів»; за спец. 1.6. – Оцінка рухомих речей, що становлять культурну цінність; за спец. 1.7. – Оцінка рухомих речей. (Кваліфікаційне свідоцтво).

2. 2016 р. - внесена до Державного реєстру оцінювачів ФДМ України, свідоцтво №373 від 22.11.2016 року за спец. 1.1, 1.2, 1.3, 1.6, 1.7.

3. 2019 році – підвищення кваліфікації оцінника культурних цінностей (Посвідчення МФ № 6485-ПК від 10.04.2019.);

4. 2020 р. - підвищення кваліфікації оцінника за спец. 1.1-1.3; 1.7. (ФДМ, МІБ, Україна), посвідчення МФ № 6742ПК від 23.04.20;

5. 2021 – підвищення кваліфікації оцінника культурних цінностей (Посвідчення МФ №7114 - ПК від 07.04.21 р.).

6. 1998-2010 рр. - навчання за кордоном у провідних Гемологічних центрах світу за напрямом експертиза та оцінка коштовностей (сучасних, антикварних ювелірних коштовностей, гемологічних об'єктів), 5 міжнародних сертифікатів з правом здійснювати практичну діяльність за напрямом експертиза та оцінка дорогоцінного каміння мінерального та органогенного походження, ювелірних коштовностей за різними системами оцінки світу: Польща, Німеччина (2), Росія (Гем. центр, МГУ ім. Ломоносова), Україна. Міжнародна оцінка дорогоцінного каміння в системі України (Гем. Центр), Польща (Вроцлав, Гем. Центр), США (GIA), Німеччина (Ідар-Оберштайн, Гем. центр).

7. Нагороджена медаллю Міжнародного Фонда Карла Фаберже «К 150-летию М. Перхіна».

8. Участь у роботі більше як 125 міжнародних конференцій.

9. Під науковим керівництвом захищені три кандидатські дисертації. Здійснює керівництво 2-х докторів філософії. Має 5 патентів на винахід.

Авторка (співавторка) має за науковим напрямом понад 300 праць, із них: навчальних посібників – 14; монографій (одноосібних) – 1; підручників – 5; наукових статей у фахових виданнях України – 165;

	<p>статей у міжнародних наукометричних базах – 28, у т.ч. Scopus – 4 (h-індекс 1), Index Copernicus – 24 та ін.).</p>
<p>Оригінальність навчальної дисципліни (при наявності). Політика академічної доброчесності</p>	<p>Навчальна дисципліна розроблена на основі наукового і практичного досвіду провідних вітчизняних та закордонних науковців, на основі аналізу самостійної науково-дослідної діяльності здобувачів НАКККіМ.</p> <p>Всі учасники освітнього процесу дотримуються політики академічної доброчесності і сприяють функціонуванню ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату.</p>
<p>Лінк на дисципліну</p>	<p>Програма розміщена на сторінці кафедри мистецтвознавчої Експертизи https://nakkkim.edu.ua/instituti/instituti-institut-praktichnoji-kulturologiji-ta-art-menedzhmentu/kafedra-mistetstvoznavchoji-ekspertizi</p>